

Fjellregionsamarbeidet

Handlingsplan 2014-2015

17.03.2014

Fjellregionsamarbeidet

Visjon

Levende og livskraftige bygder i fjellområda

Formål

Fjellregionsamarbeidet (FRS) er et politisk nettverk. FRS er pådriver for en politikk som sikrer at ressurser og verdier i fjellområdene gir grunnlag for utvikling og trivsel i fjellområdene i Norge.

Hovedmål

1. Fjellregionsamarbeidet skal være en aktiv deltaker og leverandør i regionalpolitiske diskusjoner
2. Fjellregionsamarbeidet skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid
3. Fjellregionsamarbeidet skal formidle kunnskap om fjellområda.
4. Fjellregionsamarbeidet kan iverksette egne prosjekt og tiltak

1. Være en aktiv deltaker og leverandør i regionalpolitiske diskusjoner.

FRS er pådriver for en politikk som sikrer at ressursene og verdiene i fjellområdene gir grunnlag for utvikling og trivsel i fjellbygdene gjennom;

- Løpende oppfølging av stortingsmeldinger og statlig politikk.
- Aktivt lobbyarbeid mot departementene og sentrale politikere
- Utvikle og foreslå tiltak og prosjekter
- Aktivt samarbeid med andre organisasjoner

Tiltak	Status
<p>Oppfølging av distrikts- og regionalpolitikken: Løpende oppfølging av områder som berører fjellområda.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Rammebetingelser for utvikling. Eks. differensiert arbeidsgiveravgift. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nytt innspill til KMD hvor vi synliggjør konkrete talleksempler fra hver region mht. konsekvenser av arbeidsgiveravgift. Fokus på kompensasjonsordningene og de næringene som er viktig for fjellområdene sendt i juni
<p>Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda («Fjellsatsinga»)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Deltakelse i referansegruppa med tre personer i en politisk, en administrativ gruppe og en fra sekretariat. ○ Løpende oppfølging og formidling av fremdrift. ○ Være pådriver for at fjellsatsinga skal fortsette utover 2014. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ FRS sendte i 2013 3 søknader til satsinga og fått tilsagn på 2 mill for prosjektet «mat og opplevelser i fjellområda i juni 2014. Justert prosjektplan i tråd med tildelingsbrevet blir behandlet på styremøte 5. september. Arbeidsgruppe går gjennom prosjektplanen på møtet 22. august.
<p>Kompetanse Skape grunnlag for høyere kompetanse og for riktig kompetanse til de arbeidsplassene vi har behov for.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Skisse til fjellsatsinga levert i 2013. Skrive søknad dersom denne blir godkjent. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sekretariatet er bservatør i Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i Landbruk (NUFL) ○ Skrive endelig søknad til fjellsatsinga dersom denne blir godkjent i senere fase.
<p>Mat- og landbruk</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Oppfølging av stortingsmelding om landbruk og mat. ○ Årlig innspill til landbruksoppgjøret. ○ Følge endring i fordeling av BU-midlene. ○ Være pådriver for å endre rammebetingelsene for næringsutvikling i plan og bygningsloven som påvirker satsinga i fjellområda. ○ Synliggjøring av hvordan Fjellandbruket kan bidra til økning i matproduksjon på 20 %. ○ Fornybar energi: Et område med lav lønnsomhet og med mange aktører i kritisk fase. Vår rolle er å påvirke rammebetingelsene for verdiskaping. (NY) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gjennom fjellsatsingsprosjektet holde god kontakt med LMD s fjellsatsing. ○ Ønske om møte med LMD hvor vi også inviterer med andre aktører (f.eks. Bioforsk, Euromontana) for å fortelle om fjellandbruket og de prosjektene som finnes. Skrive et felles brev med underskrifter fra flest mulig i rådet. Innlegg om forskning og internasjonalt samarbeid. Samkjøre prosjekter og synliggjøre hverandres arbeid. ○ Fjellområda kan bidra til økningen i matproduksjonen, men bør satse mer på kvalitet og ikke kvantitet. Hente eksempler fra Sveits/Østerrike der de har en slik modell og har klart å holde oppe produksjonen. ○ Aktuelt med møte med Europaministeren, sammenligning med resten av Europa.

Tiltak	Status
<p>Reiseliv</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Organisering og finansiering av reiselivet i fjellområda? ○ Påvirke rammebetingelsene for naturbasert reiseliv. ○ Hytter: Oppfølging med søknad på innlevert skisse dersom denne blir godkjent. ○ Næringsutvikling i randsonen av verneområder (gjelder både landbruk og reiseliv) 	
<p>Infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fokus på beredskap – responstid på ambulanshelikopter, brann og politi. Jobbe for normert reaksjonstid for ambulanshelikopter i fjellområdene. (NY) 	
<p>Tilflytting og bosetting</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging med søknad, dersom innlevert skisse til «fjellsatsinga» blir godkjent. • Deltakelse på nasjonal konferanse 10. april, formidling av resultater. 	
<p>Kommunereformen (NY)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge utviklingen av kommunereformen og eventuelle konsekvenser av robuste kommuner og kommunereformer. 	

2. Aktiv deltakelse i internasjonalt samarbeid

Saksområder som det i hovedsak ble arbeidet med innenfor en nasjonal ramme, har blitt mer og mer internasjonalsert, og utformingen av politikk og regelverk på mange tradisjonelt innenrikspolitiske områder skjer nå i stor grad i en europeisk ramme. Norge er gjennom EØS-avtalen nært knyttet til utviklingen i EU. For Fjellregionsamarbeidet finnes det muligheter for prosjekter både innenfor interregprogrammer og andre internasjonale utviklingsprogram.

Gjennom vår indirekte tilknytning til Euromontana, samt via andre internasjonale organisasjoner (Nordsjø- og Østersjø- samarbeidet) har vi muligheten til å påvirke politikk og virkemidler som i stadig økende grad blir utviklet på de internasjonale arenaene. UD og KRD i særdeleshet inviterer til deltakelse og det er viktig at Fjellregionsamarbeidet deltar der dette er formålstjenlig. Det gir også nettverket muligheter til å finne partnere i internasjonale prosjekter og bidra til å styrke fjellområdenes konkurransekraft, kompetanse og medvirkningsevne. Deltakelse i internasjonalt arbeid er et redskap for bedre oppnåelse av målene medlemmene i FRS har satt i egne handlingsprogram og forsterke arbeidsområdene i FRS handlingsprogram og vi har fått signaler om at dette er et område hvor FRS har et større handlingsrom for utvikling.

Tiltak	Status
<p>Euromontana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av prosessen med «Mountain Products» og hvilke konsekvenser dette kan få for norske fjellprodukter. • FRS bruker 20 % i en koordinerende rolle i fellessaker. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Euromontanas konferanse arrangeres 22-24 oktober i Bilbao, Spania. ○ Rådsmøtet jun. 2014 besluttet at det skal gjøres en utredning om stilling knyttet til Euromontana der en ser både på en fast og en ambulerende stilling. Behovet for egenkapital i internasjonale prosjekter må også vurderes. Se også på utfordringer mht. at FRS ikke er medlem, og FRS har medlemmer med og uten tilhørighet i Euromontana. Hvordan kan vi organisere oss på en bedre måte? Saken utredes av sekretariatet– vedtas på ekstraordinært rådsmøte (inkl. i budsjettforslaget i langtidsbudsjettet).
<p>Prosjektutvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være pådriver for å utvikle nye felles prosjekt for fjellområda - innenfor aktuelle internasjonale programområder. • Gjennomføring av forstudie internasjonalsering: Regionale møter og undersøkelse gjennomføres høsten 2014. Videreføring gjennom fjellsatsinga. • Møte med fylkenes internasjonale kontakter sammen med arbeidsgruppa for å definere aktuelt prosjekt. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Forstudie internasjonalsering gjennomført. Resultatene fra analysen er presentert. ○ Vi har tegnet intensjonsavtale som «associated partner» med Euromontana i Horizon 2020 - prosjektet «Mountagrinnett» som de nå skriver søknad på. Prosjektet starter opp i 2015 dersom de får godkjent søknaden. ○ Har etablert god kontakt med de internasjonale avdelingene i fylkene og organiserer møte høsten 2014.
<p>Etablere kontakt med internasjonale samarbeidspartnere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er fjellfokus i flere internasjonale organisasjoner. Det er viktig å definere saker og potensielle partnerorganisasjoner. Det må også være et pågående arbeid etter internasjonale partnere og prosjekter det er aktuelt å søke på. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vi deltar nå på en rekke møteplasser for partnersøk og bruker resultatet fra undersøkelsen, samt handlingsplanen og fjellsatsingen som rettesnor på hvilke tema som er aktuelle å finne samarbeidspartnere på.

3. Formidle kunnskap om fjellområdene

Vi opplever at fjellområdene har en stor grad av like utfordringer, og hvor vi har større gjennomslagskraft ved å stå sammen i arbeidet med å påvirke sentrale myndigheter, og for å finne gode løsninger på fjellområdene sine utfordringer. Det politiske og administrative nettverket som bygges opp og hovedsekretariatet er vårt verktøy for å nå fram. Nettverket i FRS dekker 66 % av fjellområdene i Sør-Norge i dag, og arbeider aktivt for enda større tilslutning. FRS skal i løpet av året ha økt fokus på og «profesjonalisere» kommunikasjon for å øke synligheten og betydningen av fjellområda og vil leie inn ekstern kompetanse for å gjøre nødvendig løft. Fjellregionsamarbeidet bør få frem minst 4 saker i presse/media på sentrale saker. Arbeidet i FRS rapporteres løpende på egen webside og facebook. Medlemmene formidler aktivt erfaringer og resultater fra egne områder.

Formidling av kunnskap om fjellområdene utover FRS fokus ivaretas gjennom å linke til andre organisasjoner og samarbeidspartnere. Fjellregionsamarbeidet arrangerer konferanser og møteplasser når dette er nødvendig og styrker prioriterte områder. Konferanser arrangeres i begrenset omfang hvert år og i samarbeid med våre medlemmer.

Tiltak	Status
<p>Nettverk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proaktiv oppfølging av potensielle medlemmer • Løpende oppfølging av forespørsler om presentasjon og profilering av FRS. • Invitere til regionale møter i samråd med medlemmene. • Utvide nettverket gjennom økt dialog med politikere fra fjellområda • Samarbeide med andre organisasjoner med «fjelltema» som for eksempel USS, Nasjonalparkkommunene m.fl. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vi har besøkt en rekke potensielle medlemmer våren 2014. De største møtene har vært Hardangerrådet og nettverket rundt Heiplanen. Vi oppfordrer også medlemmene til å invitere oss inn på sine arenaer for å presentere Fjellregionsamarbeidet.
<p>Konferanser og temamøter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionale møter i forbindelse med int. prosjekt 2014 • Årskonferanse høsten 2014 • Aktiv deltakelse på utvalgte 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vi har vært til stede på flere konferanser våren 2014 bl.a. USS Fjellstyresambandet Nasjonalparkkommunene
<p>Forskning</p> <p>Aktivt følge aktuelle forskningsinstitusjoner og formidle resultater til medlemmene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge Østlandsforsknings forskningsprosjekt om fjellpolitikk. Gro Lundby sitter i nasjonal brukergruppe i prosjektet. • Bestille utredninger ved behov for utvikling av prioriterte saker. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Et resultat fra arbeidet i «verdiskaping og næringsutvikling så langt er opprettelse av fjellforsknett – Dette nettverket blir en viktig samarbeidspartner for FRS
<p>Kommunikasjon og profilering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre tiltak i tråd med kommunikasjonsplan for å få økt gjennomslagskraft i saker, økt synlighet og kjennskap til FRS, og økning i medlemsmasse 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Resultatet av sekretariatets arbeid med byrået Ferskvann ble presentert på rådsmøtet. Det foreslås navneendring og evt. logoendring og kommunikasjonstiltak. Navn og logo behandles på neste styremøte og tas opp på ekstraordinært rådsmøte. ○ Webadressen i tråd med mulig nytt navn er kjøpt..

4. Iverksette egne prosjekt og tiltak

Som en aktiv og synlig regionalpolitisk aktør vil FRS gjennomføre egne prosjekt og iverksette tiltak. Alle prosjekt vil være i tråd med handlingsplanen og prosjektene skal være med på å synliggjøre FRS og utvikle fjellområdene.

Tiltak	Status
Forstudiet «Internasjonalisering» <ul style="list-style-type: none">• Spørreundersøkelse• Kartlegging av mulige partnerregioner/prosjekt• Regionale møter	Resultater fra forstudiet presentert på Rådsmøtet i juni. Regionale møter vil bli gjennomført høsten 2014.
«Fjellsatsinga» <ul style="list-style-type: none">• Nettverksbygging• Kompetanse• Rammebetingelser• Internasjonalt samarbeid	Mottatt tildelingsbrev på 2 mill kr. over 3 år Prosjektplanen for «mat og opplevelser» er justert i tråd med tildelingsbrevet. Ble kort presentert på rådsmøtet. Tas opp til behandling i styret 5. september. Fokus på internasjonale prosjekt som forsterker «mat og opplevelser». Internasjonalt arbeid gjennomføres med god kontakt med de internasjonale avdelingene i fylkeskommunene. God kobling mot Euromontana er viktig.

LANGTIDSPLAN FOR 2014-2017

2014	2015	2016	2017
Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda (Fjellsatsinga)	Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda (Fjellsatsinga)	Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda (Fjellsatsinga)	Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda (Fjellsatsinga – frem til sommeren 2017)
Oppfølging av regional- og distriktsmelding	Oppfølging av regional- og distriktsmelding	Oppfølging av regional- og distriktsmelding	Oppfølging av regional- og distriktsmelding
Mat- og landbruk	Mat- og landbruk	Mat- og landbruk	Mat- og landbruk
Reiseliv Næringsutvikling i randsoner av verneområde	Reiseliv Næringsutvikling i randsoner av verneområde	Reiseliv Næringsutvikling i randsoner av verneområde	Reiseliv Næringsutvikling i randsoner av verneområde
Rammebetingelser	Rammebetingelser	Rammebetingelser	Rammebetingelser
Kompetanse og FoU i fjellområda	Kompetanse og FoU i fjellområda	Kompetanse og FoU i fjellområda	Kompetanse og FoU i fjellområda
Internasjonalisering	Internasjonalisering	Internasjonalisering	Internasjonalisering
Tilflytting og bosettingspolitikk	Tilflytting og bosettingspolitikk		
Infrastruktur	Infrastruktur	Infrastruktur	Infrastruktur